

KULTTUURILAUTAKUNTA

KULTTUURIN TULOYSYKSIKKÖ

Kulttuurin tulosityksikkö vastaa kaupungin kulttuuritarjonnasta ja kulttuurisesta profiilista sekä tulosityksikön vastuulla olevien vapaa-ajan palveluiden tuottamisesta. Kulttuurin tulosityksikön ja sen palvelualueiden tehtävänä on vahvistaa myönteistä kaupunkikuvaa ja ohjata kulttuurin hankkeita ja tapahtumia. Lisäksi tulosityksikön tehtäviin kuuluu alueellisten kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden koordinointi sekä kuntalaisten tiedonhankinnan, itsensä kehittämisen ja harrastustoiminnan mahdollistaminen.

Tulosityksikköön kuuluu viisi palvelualueita, jotka ovat kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, tapahtuma- ja kulttuuripalvelut ja kulttuurin yhteyspalvelut. Lisäksi tulosityksikkö koordinoi yhteistä viestintää ja tiedotusta, vastaa strategia- ja arviointityöstä sekä valmistelee kulttuurilautakunnan alaiset avustukset sekä yhteistyöperiaatteet kumppaneiden kanssa.

Palvelualueista kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri ja tapahtuma- ja kulttuuripalvelut kuuluvat taloushallinnollisesti samaan nettobudjettiin. Kaupunginkirjasto ja tulosityksikön muu toiminta, kuten esim. avustukset, johto ja kehittäminen, viestintä ovat bruttobudjetoituja.

Kulttuurin kärkitavoitteet vuonna 2021 ovat:

- Palvelujen kehittäminen asukkaiden ja asiakkaiden kanssa osallisuus- ja vuorovaikutustyön kautta
- Alueellinen, fyysinen, kulttuurinen ja taloudellinen saavutettavuus
- Moninaisuus osana palvelurakenteita ja toimintakulttuuria
- Toiminnan ja palveluiden taloudellisuus ja tuottavuuden tehostaminen

Koronapandemian vaikutukset toimintaan vuonna 2021

Koronapandemian edellyttämät rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi kulttuuripalveluihin vuoden 2021 aikana.

1.1.–31.5.2021 välisenä aikana kulttuuritalot ja museoiden näyttelyt olivat suljettuina, ja kulttuurin yleisötapahtumia ei järjestetty lainkaan kokoontumisrajoitusten vuoksi. Kirjastot palvelivat asiakkaita rajoitetuin palveluin. Kesäkuussa museot avasivat jälleen, ja ulkotiloissa järjestettiin pienimuotoisia tapahtumia.

Elokuussa oli vielä voimassa 20 henkilön kokoontumisrajoitukset. Syyskuussa rajoituksia purettiin niin, että tapahtumiin voitiin ottaa yleisöä 50 % kävijäkapasiteetista. Lokakuussa loputkin yleisötilaisuuksiin kohdistuvat rajoitukset purettiin ja palveluja pystyttiin jälleen toteuttamaan täydellä kapasiteetilla.

Joulukuun 2021 alussa käyttöön otettiin koronapassi, ja epidemiatilanteen jälleen heikentyessä yleisötilaisuudet peruttiin 28.12. alkaen.

Henkilöstö

Kulttuurin tulosityksikkö siirtyi uudelle elinvoiman tulosalueelle kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan alaisuuteen 1.8.2021.

Kulttuurin tulosityksikön henkilöstömäärä oli 371 henkilöä joulukuun lopussa, joista vakinaisen henkilöstön määrä oli 292 henkilöä ja määräaikaisen 79 henkilöä. Määräaikaisista henkilöistä 13 oli työllistettyä ja 8 oppisopimusopiskelijoita. Kulttuurin brutossa oli 179 vakinaista ja 56 määräaikaista henkilöä. Netossa oli 113 vakituista ja 23 määräaikaista henkilöä. Henkilöstömäärä on vähentynyt ja siten talousarvion 2021 mukainen.

Kevään 2021 aikana kaupungin resurssipoolissa työskenteli 57 kulttuurin tulosityksikön henkilöä. Henkilöstö palasi omiin tehtäviinsä pääosin toukokuun alussa. Etätösuosituksesta luovuttiin 15.10.2021 tarkoituksena palata lähityöhön. Koronatilanteen huonontuessa pääsääntöinen lähityöhön palaaminen ei kuitenkaan mahdollistunut.

KULTTUURI, brutto, sitova taso

Kulttuurin tulosityksikkö, brutto, sisältää tulosityksikön johdon, yhteyspalveluiden, avustusten ja kaupunginkirjaston määrärahat.

Kulttuurin johto, kehittäminen, avustukset ja yhteyspalvelut

Merkittävä määrä viestinnän resursseista jouduttiin vuoden 2021 aikana keskittämään pandemiatilanteen aiheuttamaan kriisi- ja ajankohtaisviestintään. Tästä huolimatta myös laajempia viestinnän kehitystoimenpiteitä pystyttiin toteuttamaan. KulttuuriEspoo-ilme päivitettiin saavutettavuusvaatimusten mukaiseksi, ja uusi ilme julkaistiin alkuvuonna 2021. Kaupungin verkkosivut uudistuivat, ja kaupungin määrittelemien uusien verkkoviestinnän linjausten myötä myös kulttuuriespoo.fi siirtyi osaksi kaupungin verkkosivukokonaisuutta marraskuussa 2021. Verkkosivujen kehittäminen jatkuu voimakkaasti vuonna 2022.

Tapiolan kulttuurihankkeiden kehittämisellä ja edistämällä on iso merkitys koko kaupungin elinvoimaisuuden lisäämiselle. Espoon kulttuurikeskuksen ja Näyttelykeskus WeeGeen ympäristön kehittämistä varten valittiin Lea Rintala projektipäälliköksi syksystä 2021 alkaen. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös kaupungin tapahtumallisuuden kehittäminen kulttuurin näkökulmasta. Toimenpiteistä raportoidaan tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden alaisuudessa, jossa siihen budjetoidut rahat ovat.

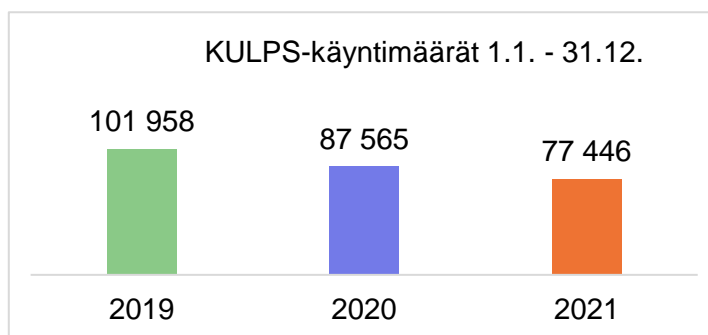
Kulttuurin yhteyspalvelut

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen

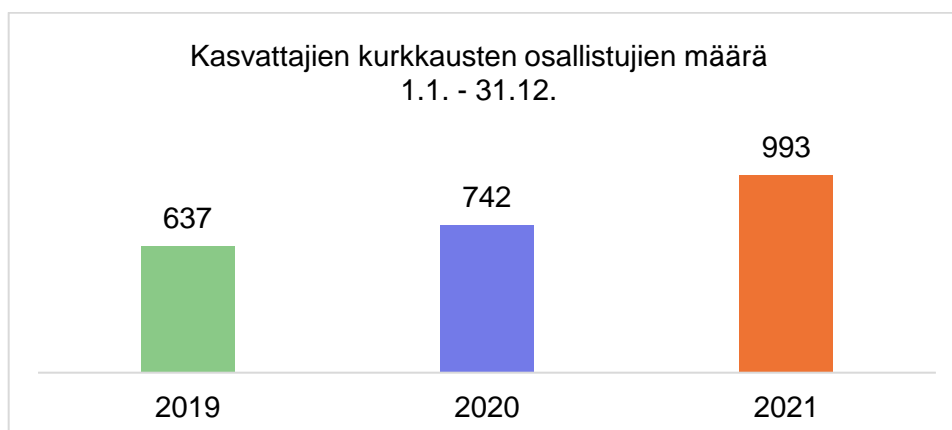
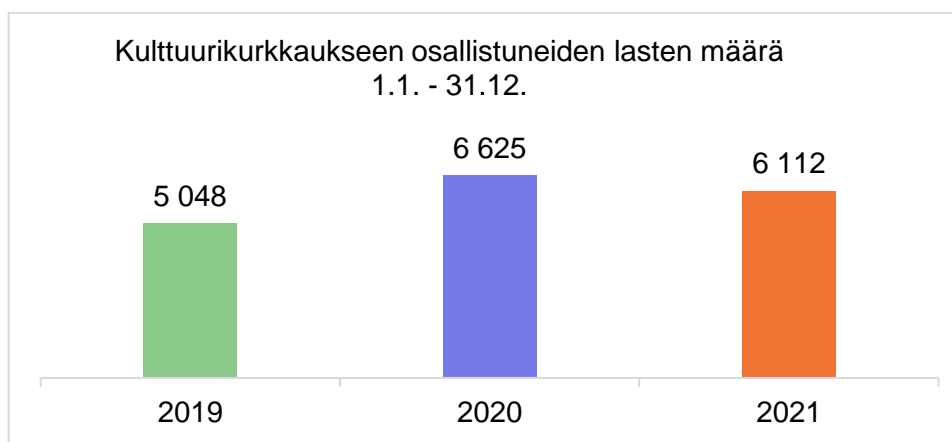
Koronapandemia vaikutti voimakkaasti kaikkeen kulttuuritoimintaan vuonna 2021. Kulttuurin yhteyspalveluissa kehitettiin monin tavoin yhdessä asukkaiden ja kulttuuripalveluja järjestävien yhteisöjen kanssa kulttuuripalveluja, jotka olisivat yhä

useammalle saavutettavia. Toisen asteen kulttuurikasvatusmallia kehitettiin tiiviisti Omnian kanssa ja vuoden 2022 aikana päästään kokeilemaan uutta kulttuurikasvatusmallia käytännössä.

Pandemian aiheuttamista haasteista huolimatta KULPS-kulttuuripolkutoimintaa pystyttiin järjestämään vuoden aikana niin, että se tavoitti suurimman osan espoolaisista eskarilaisista ja koululaisista, yhteensä KULPS-tapahtumissa oli 77 446 käyntikertaa.

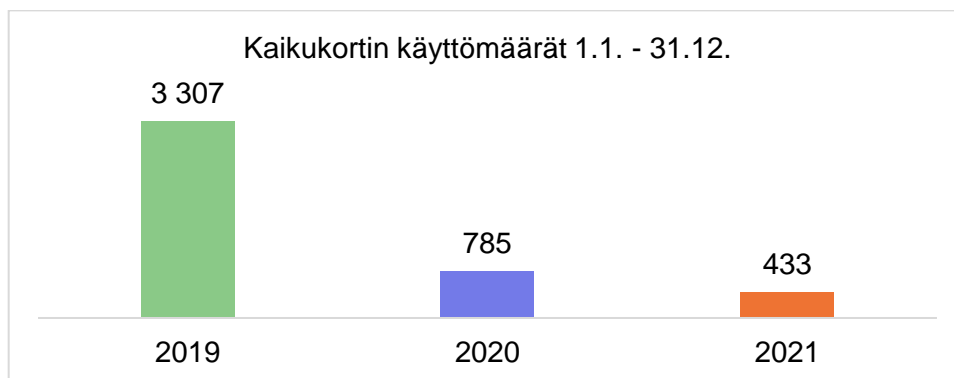

Samoin varhaiskasvatuksen kanssa toteutettavaan Kulttuurikurkkaukseen löydettiin koronaturvallisia tapoja toimia ja vuoden aikana Kurkkaukseen osallistui yhteensä 6112 lasta ja 993 kasvattajaa.

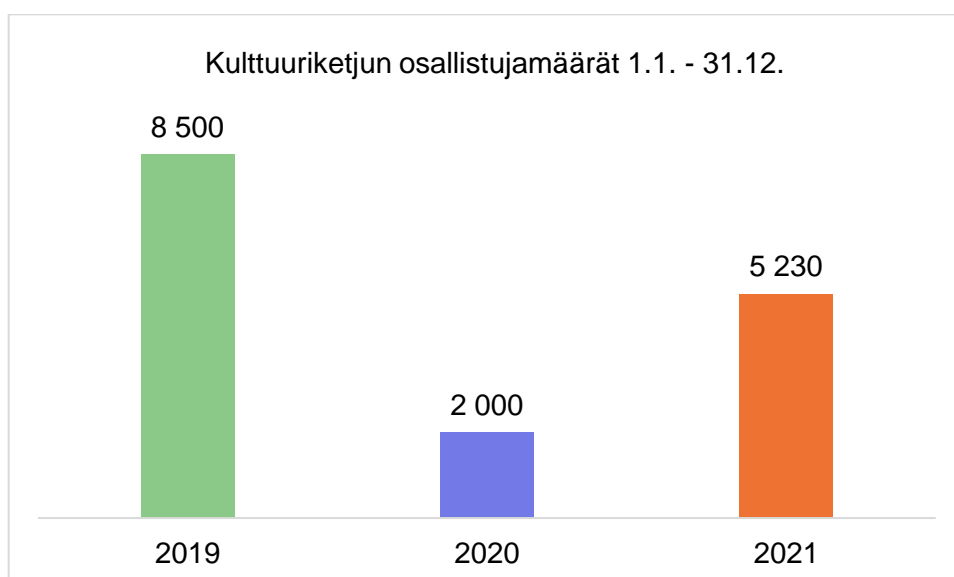

*Vuosi 2019 oli Kulttuurikurkkauksen pilottivuosi.

Kulttuuripalvelujen saavutettavuutta taloudellisesti tiukassa tilanteessa oleville asukkaille edistetään Espoossa Kaikukortti-toiminnalla. Kaikukorttia käytettiin yhteensä 433 kertaa.

Kulttuuriketjun vierailut hoivalaitoksiin ja palvelutaloihin keskitettiin pääosin kesäkuukausille. Terveysturvallisesti järjestetyt esitykset olivat pääsääntöisesti ulkotiloissa rajatulle yleisölle. Kulttuuriketjuesityksiin osallistui yhteensä 5 230 henkilöä.

Perhe- ja sosiaalityön piirissä oleville perheille räätälöity uudenlainen perhemuskaritoiminta Kulttuurikehto tavoitti yhteensä 156 osallistujaa, toimintaa järjestettiin yhdessä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. Hyvien kokemusten perusteella toimintaa tullaan jatkamaan vuonna 2022 ja se tulee olemaan hankkeena osa laajempaa kulttuurihyvinvointitutkimusta.

Yhteyspalveluiden muu merkittävä toiminta ja kehittäminen

Kulttuuria yhteistuumin kehittämistehtävän vuoden 2021 kymmenestä kuntavierailusta kolme pystyttiin järjestämään varsinaisena vierailuna. Loput järjestettiin pandemiatilanteen mukaan erilaisina verkkovierailuina tai webinaareina. Lisäksi kulttuurin ammattilaisten verkostolle järjestettiin kuusi virtuaalista aamukahvitilaisuutta.

Toukokuussa järjestettiin webinaari verkostojohtamisesta sekä marraskuussa kaksipäiväinen rahoituskauden loppuseminaari. Kulttuuria yhteistuumiin -hankkeeseen, Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan valtakunnalliseen kuntien kulttuuripalvelujen kehittämistehtävään, saatiin joulukuussa 2021 jatkorahoituspäätös vuosille 2022–2023.

Suomen Harrastamisen mallin mukainen Espoon harrastuspolku – Hobbystigen i Esbo käynnistyi syksyn aikana ja eri puolilla Espoota olevat harrastusryhmät täyttivät nopeasti. Harrastuspolun tarjonta täydentää Espoossa jo olemassa olevaa harrastustoimintaa, muun muassa nuorten toivomilla digitaalisilla harrastuksilla. Marraskuun lopulla harrastustarjonta laajeni jälleen, kun sekä sirkusparkourin että kuvataiteen harrastusryhmät alkoivat. Yhteensä syksyllä käynnistyi noin 50 ryhmää. Espoon harrastuspolku toteuttaa harrastamisen Suomen mallia. Tavoitteena on lisätä lasten hyvinvointia ja luoda monipuolisia kaikille lapsille ja nuorille saavutettavia harrastusmahdollisuuksia.

Marraskuun kokouksessaan kulttuurilautakunta päätti uudista avustusperiaatteista 1.12.2021 alkaen. Merkittävin muutos liittyi taiteen perusopetuksen oppilaitosten vuosivastuksiin, Espoossa annettava taiteen perusopetus siirtyi kulttuurin tulosityksikön vastuulle osana organisaatiouudistusta elokuussa 2021.

Työllisyyden kuntakokeiluun liittyvää yhteistyöpilottia ei päästy aloittamaan vuoden 2021 aikana, koska työllisyyspalvelujen muutosten aikataulu venyi kulttuurin yhteyspalveluista riippumattomista syistä. Asiakasosallisuutta taiteen keinoin -hanketta päästään Työllisyys Espoon kanssa edistämään vuoden 2022 aikana.

Yhteyspalveluiden arjen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Mittari	Tilanne 31.12.2021
Kulps-toimintamalli laajenee esiopetukseen.	Kulps-toimintaan osallistuneiden eskarilaisten määrä	5836
Työllisyyden kuntakokeilussa haetaan luovien alojen osaajien ja eri taiteenaloihin liittyvien vahvuuksien yhdistämistä osaksi espoolaisen kuntouttavan työtoiminnan uutta toimintamallia.	Kuntouttavan työtoiminnan pajat, joissa taiteilija mukana, lukumäärä ja osallistujien lukumäärä.	Siirtyi vuodelle 2022.

■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

Yhteispalveluiden muutoksen johtamisen tavoitteet

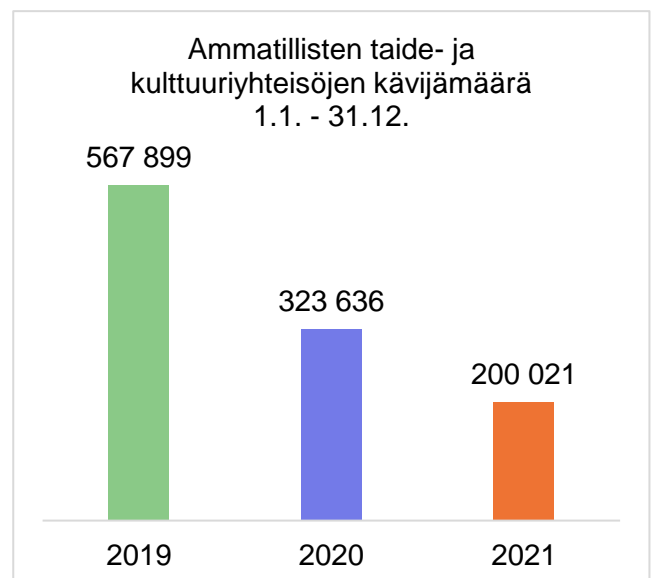
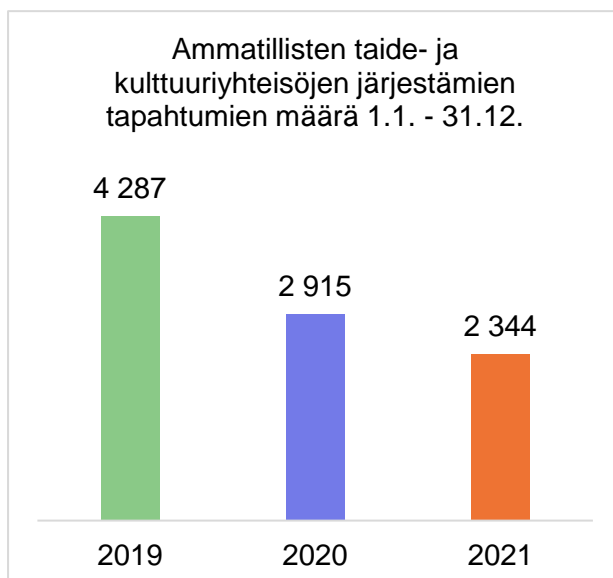
Tavoite ja toiminta 2021	Tilanne 31.12.2021	
Espoonlahden kulttuuripalveluiden kehittymisestä viestitään aktiivisesti	Viestintää KulttuuriEspoonkanavien kautta	
Kumppaneiden avustuksella tuottamia kulttuuripalveluja ohjataan Espoonlahden alueelle	Avustuksia kohdistunut alueelle	
Kulttuuria kaikille -palveluiden kehittämisen painopiste on ikääntyneiden espoolaisten palveluissa ja kulttuurisesti moninaisissa asiakkaissa.	Käynnistynyt	
Varmistetaan, että kaupungin tukemat ja kumppanuuksilla toteuttamat kulttuuripalvelut vastaavat eri elämäntilanteissa olevien asukkaiden palvelutarpeisiin, kulttuurihyvinvointi kuuluu kaikille.	Toiminta käynnissä koronatilanne huomioiden	
Edistetään Tapiolassa toimivien taide- ja kulttuuriyhteisöjen toimintaedellytyksiä sekä vahvistetaan toimijoiden ja kaupungin välistä yhteistyötä osana KulttuuriTapiolan kehittämistä.	Käynnistynyt	

■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

Koronavirusepidemian aiheuttamat merkittävät toiminnan muutokset tai muutostarpeet

Suuri osa espoolaisista kulttuuripalveluista toteutetaan yhteistyössä taide- ja kulttuuritoimijoiden kanssa kumppanuuksilla. Yhteistyön merkitys on korostunut poikkeusaikana, koronapandemian vaikutukset kulttuuripalveluissa jatkuvat ainakin vuodelle 2022.

Kulttuuriyhteisöillä on ollut palveluissaan sekä taloudellisia että toiminnallisia haasteita, yhteensä palvelut tavoittivat kuitenkin kaikista haasteista huolimatta vuoden aikana 200 021 kävijää.

Kulttuurilautakunta myönsi vuonna 2021 taide- ja kulttuuritoimijoille erilaisia tukia koronarajoituksista aiheutuneiden taloudellisten menetysten lieventämiseksi. Kulttuurilautakunta päätti vielä kokouksessaan 23.11.2021 erillistuesta espoolaisille taide- ja kulttuurialan ammattilaisille ja ammattitaiteilijoille, yhteensä 200 000 euroa 50 hakijalle. Pandemian jatkuessa on tärkeää turvata edelleen toimijoiden edellytyksiä jatkaa taide- ja kulttuuritoimintaa, niin että Espoossa on jatkossakin monipuolisia kulttuuripalveluita ja toimintaedellytyksiä taiteelliselle työlle.

Ammatillisten taide- ja kulttuuriyhteisöjen digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen kulttuuripalvelu	Kappaletta	Katselu-/kuuntelumäärä
Videotallenteiden määrä	254	147 524
Livestriimausten määrä	2 309	672 603
Audiotallenteiden määrä	11	12 736
Verkkonäyttelyiden määrä	2	929
Omatoimitekeminen, tuotettujen sisältöjen määrä	17	-

Yhteispalveluiden digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen palvelu	Kappaletta	Osallistujamäärä
Verkossa toteutetut tapahtumat (esim. webinaarit, avustusklinikat, kumppanifoorumit)	18	689

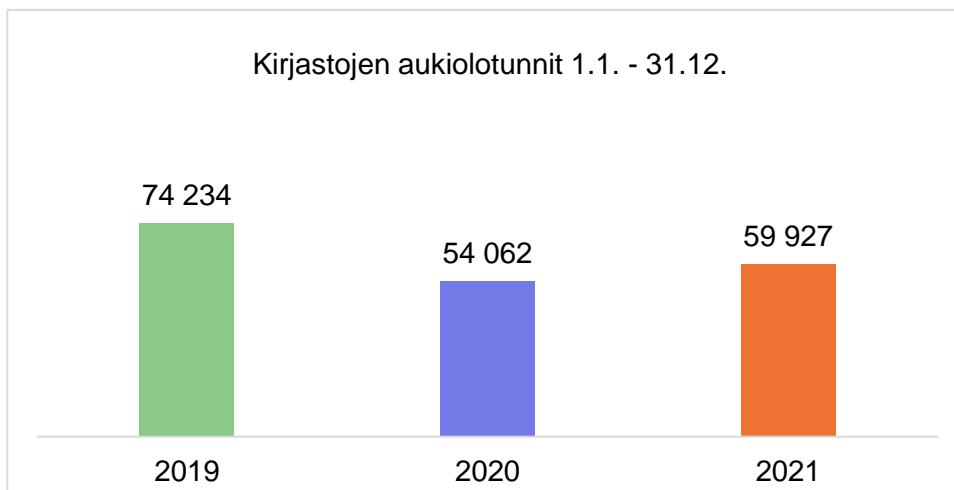
Kaupunginkirjasto

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen

Lippulaivan kirjaston suunnittelu etenee aikataulussa. Suunnittelutyön kantavana ajatuksena on ollut asukkaiden aktiivinen osallisuus, jota on toteutettu koko vuoden ajan erilaisilla verkkokyselyillä ja työpajoilla. Erityisesti erilaisia perheitä on huomioitu kirjaston suunnittelussa. Kauppakeskuksen kanssa kummiperhetoimintaan on osallistunut kymmeniä perheitä. Syksyllä koronarajoitusten hellittäessä järjestettiin Soukan kirjastossa nuorille Lippulaivan kirjaston tiloja koskeva työpaja, johon osallistui 50 nuorta. Uuden kirjaston ajatuksena on mahdollistaa asukkaiden kohtaamiset ja yhteisöllisyys juuri erilaisten tilojen avulla. Koska alueen asukkaat ovat päässeet osallisiksi tulevan aluekirjaston suunnitteluun, kirjastosta tulee heidän toiveidensa mukainen.

Varhaiskasvatus- ja koululaisryhmien käyntejä on pidetty sekä kirjastoissa paikan päällä että etänä koronatilanteen mukaan. Etäpalvelut ovat mahdollistaneet monilukutaidon ja lukemisen edistämistyön pandemia-aikana kaikille espoolaisille koululaisille, koska yhdellä striimauksella voidaan tavoittaa satoja lapsia. Fyysiset kirjastovierailut ovat edelleen tärkeitä, mutta etäpalvelut ovat tulleet jäädäkseen, koska ne parantavat saavutettavuutta ja tuottavuutta.

Toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta on tehostettu myös kehittämällä kirjaston eri prosesseja. Kirjaston neuvontapalveluita on konseptoitu ja palvelualueita muutettu uuden konseptin mukaisiksi. Varausten käsittelyssä on otettu käyttöön tehokkaampi, työvoimaa merkittävästi vähemmän vaativa toimintatapa ja kokoelmanhoitoa on tehostettu uudella inventointityökalulla, joka on vähentänyt henkilöstöresurssien tarvetta.

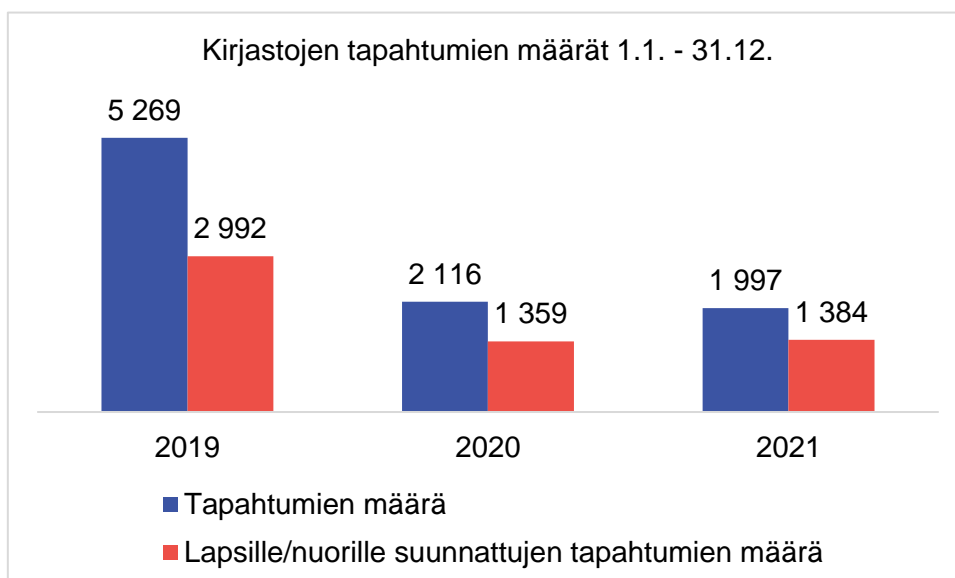

Kaupunginkirjaston muu merkittävä toiminta ja kehittäminen

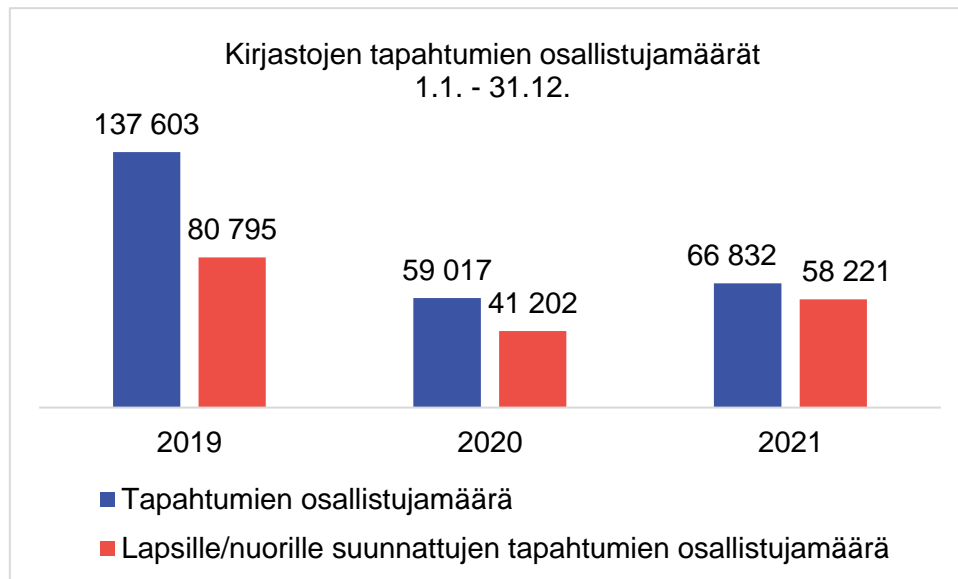
Tapahtumia järjestettiin kirjastoissa mahdollisuuksien mukaan. Rajoitusten hellittäessä syksyllä myös asiakkaiden omia tapahtumia järjestettiin turvallisuus huomioiden.

Syksyllä 2021 esiteltiin kirjaston palveluverkkoa linjaava Kirjastoverkkoselvitys uudelle kulttuurilautakunnalla, jonka toimeksiannosta loka-marraskuussa toteutettiin Laajalahden ja Soukan kirjastojen lakkauttamiseen liittyvä vaikutusten ennakoarviointi.

Palveluiden ja toimintakuluttuurin moninaisuuden selvittämiseksi on toteutettu Helmet-hanke *Onko kirjasto sokea sukupuolelle?* Syksyllä 2021 suoritettiin kartoitus, jonka pohjalta vuoden 2022 alussa järjestetään työpaja Helmet-johtoryhmälle ja koulutus Helmet-alueen henkilöstölle.

Kaupunginkirjaston arjen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Mittari	Tilanne 31.12.2021	
Asiakkaat kokevat kirjastopalvelu aiempaa tasalaatuisempana.	Asiakaskokemus-kyselyssä arvosanoja –2 on alle 10 %.	9,9 %	
Työvuorosuunnittelu tehdään palveluvalikoiman, palvelutarpeen ja asiakasmäärien pohjalta. Työvuoroihin on rakennettu oikeanlainen osaaminen ja tarvittava resurssivara poissaolojen varalta allokoidaan koko kirjaston tasolla.	Uusi työvuorojärjestelmä on käytössä kaikissa toimipisteissä.	Valmis	
	Työvuorosuunnittelu tehdään kaikkien toimipisteiden osalta samoja kriteerejä noudattaen.	Valmis	
	Tärkeimmät ala-prosessit on kuvattu. Työtä tehdään prosessikuvausten mukaisesti.	Valmis	

■ Ei ole aloitettu
 ■ Kesken
 ■ Valmis

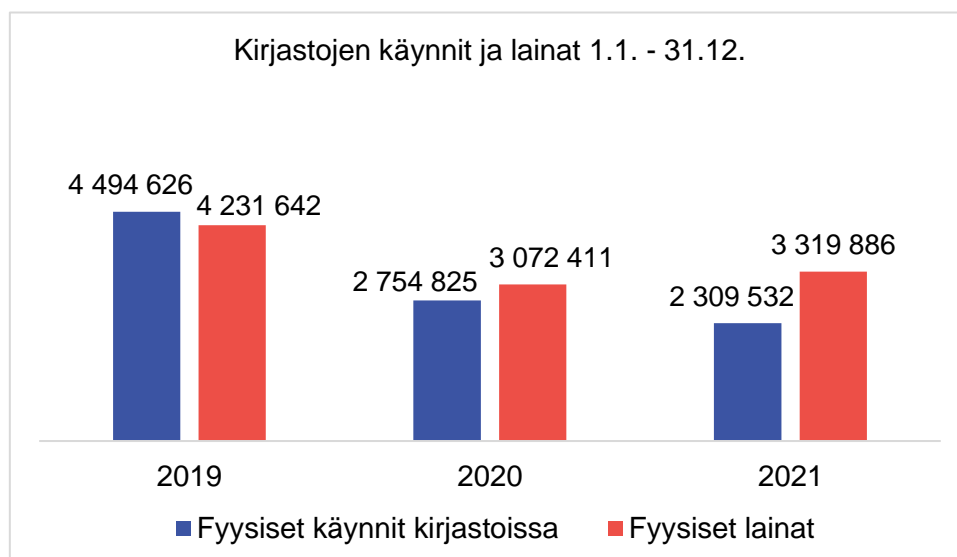
Kaupunginkirjaston muutoksen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Tilanne 31.12.2021	
Esponlahden aluekirjaston sisustussuunnittelu on käynnissä kilpailutuksessa valitun toimittajan kanssa.	Valmis	
Käyttäjien osallistaminen Espoonlahden aluekirjaston suunnitteluun on aloitettu.	Valmis	
Esponlahden aluekirjaston kevään 2022 tapahtumasuunnittelu on tehty tulosityksikön muiden palvelualueiden kanssa.	Kesken	
Lähikirjastoverkkoselvitys on tehty: lähikirjastojen sijainnit ja palvelukonseptin uusiminen	Selvitys tehty ja esitelty kulttuurilautakunnalle, odottaa käsittelyä kaupunginvaltuustossa	

■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

Koronavirusepidemian aiheuttamat merkittävät toiminnan muutokset tai muutostarpeet

Kevään 2021 aikana kirjastopalveluiden tarjoaminen oli rajoitettu varausten noutamiseen, muutamasta pikahyllystä lainaamiseen ja pikaiseen asiointiin työasemilla. 1.6.2021 alkaen kirjastopalveluita koskevat rajoitukset peruttiin yleisiä kokoontumisrajoituksia lukuun ottamatta. Myös omatoimiaukiolo voitiin ottaa käyttöön kesäkuun alussa. Syksyllä kokoontumisrajoitukset hellittivät hetkeksi, jolloin kirjastojen toiminta alkoi vähitellen palautua normaaliksi. Loppusyksyllä rajoitusten palatessa kirjastot pysyivät auki mutta tapahtumatoiminta pysähtyi. Erilaiset rajoitukset ovat vaikuttaneet erityisesti kirjaston kävijämäärään, joka vuoden 2021 lopussa oli noin 25 % edellistä vuotta vähäisempi. Aineistoa lainattiin noin 12 % vähemmän kuin vuonna 2020. Toisaalta pandemia-aika on tehostanut saavutettavuutta ja tuottavuutta erityisesti etäpalveluiden lisääntytyä. Esimerkiksi striimauksiin ja etävinkkauksiin voi osallistua suuri määrä ihmisiä kerralla, ja tallenteita voi katsoa myöhemmin.

Kaupunginkirjaston digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen kulttuuripalvelu	Kappaletta	Katselu-/kuuntelumäärä
Videotallenteiden määrä	109	46 510
Livestriimausten määrä	745	49 316
Mobiilipalveluiden määrä	7	426
Verkossa toteutettujen tilaisuuksien määrä	99	6 739

Talous, brutto

Kulttuuri, bruton toimintatulot toteutuivat talousarvion mukaisesti. Myyntituotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna kaupunginkirjaston tulostusmaksun käyttöönotosta johtuen. Kirjaston myöhästymis- ja aineistokorvaustenmaksut toteutuivat edellisvuoden tasoisesti. Yhteyspalveluiden palvelualue sai avustustuottoja Kulttuuria yhteistuumin - kehittämistehtävään sekä Suomen Harrastamisen mallin mukaiseen hankkeeseen, Espoon Harrastuspolkuun, joka käynnistyi syksyn aikana.

Organisaatiomuutos lisäsi kulttuuri bruton, talousarvion määrärahoja. Muutettu talousarvio 2021 sisältää Suomen Kansallisooppera ja -baletin 1,1 milj. avustuksen määrärahan.

Kulttuuri, brutto toimintamenot alittivat talousarvion 2,3 milj. euroa. Merkittävin tekijä on, viime vuoden tapaan, koronan aiheuttama muutos toimintaan.

Henkilöstömenot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, mutta toisaalta alittivat vuoden 2021 talousarvion. Henkilöstökulujen säästymisen merkittävimmät tekijät ovat viiden vakanssin täyttämättä jättäminen osana vuodelle 2022 kohdistuvaa TakE-toimenpidettä, rekrytointeja tehtiin syyskaudella, resurssipoolisiirrot Hyte-toimialalle, erilliskorvauksien säästyminen ilta- ja viikonloppukorvauksien osalta sekä lomapalkkajaksotuksen ja sairauspäivärahojen hyvitykset.

Palveluiden ostot toteutuivat vuoden 2020 tasoisesti, mutta vuoden 2021 talousarvio alittui. Merkittävimmät tekijät ovat mm. työvoimavuokrauksen, postituskulujen ja matkakorvauksien (siviilipalvelus) määrärahoissa.

Avustuserärahat ylittivät talousarvion kulttuurilautakunnan päätöksen mukaisesti. Ylitys katettiin palveluiden ostojen säästymisillä.

Sisäisien erien talousarvio alittui, merkittävin tekijä on ict-määrärahojen säästyminen.

Tuloslaskelma							
Kulttuuri, brutto 1000 EUR							
Tilinimi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 12/2020	Toteuma 12/2021	Toteuma- % 2021	Kasvu-% 2020-2021
Myyntituotot, ulkoiset	12	28	34	12	62	219,7 %	437,2 %
Maksutuotot, ulkoiset	1	5	-4	1	1	13,5 %	-1,8 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	500	470	147	500	617	131,2 %	23,3 %
Muut tuotot, ulkoiset	241	447	-186	241	260	58,3 %	8,2 %
TOIMINTATULOT, ULKOISET	753	950	-10	753	940	99,0 %	24,8 %
Henkilöstökulut	-9 503	-11 294	1 611	-9 503	-9 683	85,7 %	1,9 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-1 429	-2 138	673	-1 429	-1 465	68,5 %	2,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-1 988	-1 932	86	-1 988	-1 846	95,5 %	-7,2 %
Avustukset, ulkoiset	-11 124	-11 980	-386	-11 124	-12 365	103,2 %	11,2 %
Vuokrat, ulkoiset	-16	-115	24	-16	-91	79,3 %	471,6 %
Muut kulut, ulkoiset	-167	-350	-28	-167	-379	108,1 %	126,9 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-24 227	-27 809	1 979	-24 227	-25 830	92,9 %	6,6 %
Toimintatulot, sisäiset	0	0		0	0		
Toimintamenot, sisäiset	-12 984	-13 635	359	-12 984	-13 275	97,4 %	2,2 %
Tulot yhteensä	753	950	-10	753	940	99,0 %	24,8 %
Menot yhteensä	-37 211	-41 444	2 339	-37 211	-39 105	94,4 %	5,1 %
TOIMINTAKATE	-36 458	-40 494	2 329	-36 458	-38 164	94,2 %	4,7 %

Investointien toteutuminen

Lippulaivan kirjasto avataan keväällä 2022. Ensikertaisen kalustamisen talousarvio oli 0,2 milj. euroa ja toteutui määrärahojen puitteissa.

KULTTUURI, netto

Kaupungin nettobudjetoituun kokonaisuuteen kuuluu kolme palvelualueita: kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri ja tapahtuma- ja kulttuuripalvelut.

Kaupunginmuseo

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen

Museoviraston innovatiiviset hankkeet -rahoituksella yleisötyön linjauksia on tuotettu seurantavuoden aikana asiakkaat mukaan ottavana yhteisöllisenä prosessina. KAMUn yleisötyöpolitiikan lisäksi projektissa tuotetaan muiden museoiden käyttöön julkaisu, joka toimii työkaluna vaikuttavan ja kestävästä kehityksestä edistävän yleisötyön suunnittelussa. Museoalalle suunnattavaa julkaisua on tehty yhteistyössä muiden suomalaisten museoiden kanssa ja se julkaistaan 2022. Saaristomuseo Pentalan kävijöiden ja ei-kävijöiden keskuudessa toteutettiin Pentagon Designin ohjaamana laaja asiakastutkimus syventämään asiakasymmärrystä ja kirkastamaan toimintakonseptia asiakaslähtöisesti. Tulosten perusteella tarkennettiin toimintaideoita ja palvelulupausta.

KAMUn digipolitiikan kehittäminen aloitettiin KUHA-hankkeella tavoitteena museon digitaalisten palvelujen pohjana toimivan kulttuuriperintöjärjestelmän modernisointi. Hankkeessa toteutettiin markkinakartoitus yhteistyössä hankintayksikön ja

tietohallinnon kanssa. Digipalveluvalikon kehittäminen aloitettiin kokoamalla yhteen museon digitaaliset palvelut, esim. virtuaalimuseot, mobiilireitit ja Finna-kokoelmaportaali. Digitaalisten kokoelmien avaaminen avoimena datana käynnistettiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Ikkunat auki Espooseen -hanke päättyi. Vuoden aikana Finnassa julkaistiin kaikkiaan 4 459 espooalaista kohdetta, kävijämäärä näillä sivuilla oli yli 84 000.

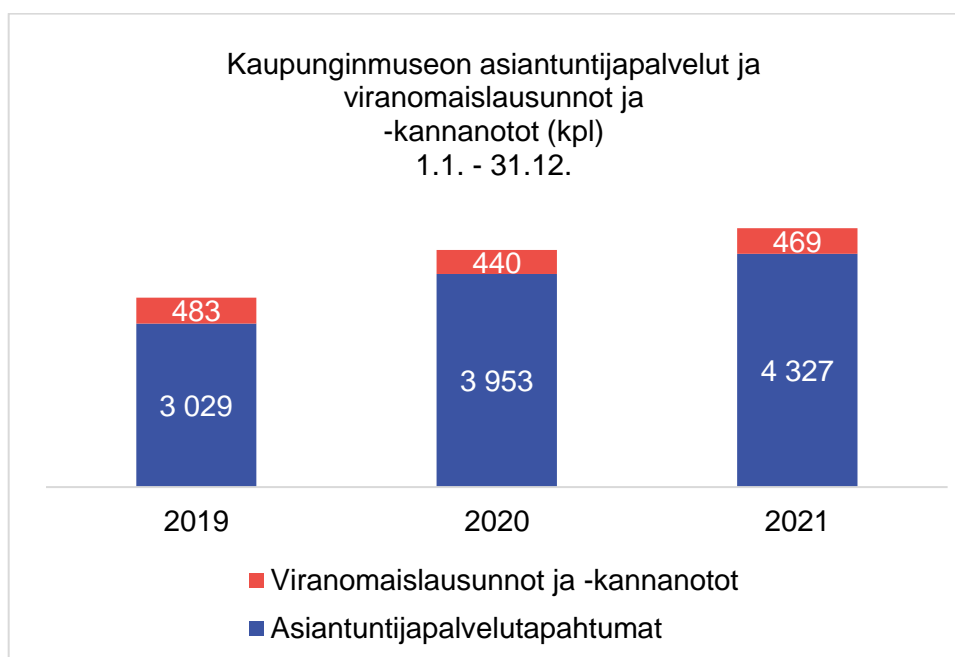
EsPro-projektina KAMUn johdolla yhteistyössä kaupunkisuunnittelun, rakennusvalvonnan ja tilapalveluiden kanssa valmisteltiin ESKO Espoon kulttuuriympäristöohjelmaa, jonka keskeisin toimi oli kulttuuriympäristön linjausten muotoilu yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Kulttuuriympäristöselvitysten saatavuutta on parannettu digitoimalla ja kokoamalla yhteen yleiskaavoituksen ja museon yhteistyönä tekemä kulttuuriympäristön arviointityö (KULAUS). Selvitykset saatavilla kaupungin sisäiseen käyttöön yhteisessä Trimble Locus -karttapalvelussa 2022.

Museon muu merkittävä toiminta ja kehittäminen

WeeGeellä KAMUssa oli esillä Kaija ja Heikki Sirenin arkkitehtuuria esittelevä näyttely. Näyttelyn yhteydessä järjestettiin runsaasti arkkitehtuuria ja asumisen ilmiöitä avaavia opastuksia ja tapahtumia ja tuotettiin verkkoon mobiilikierroksia teemaan liittyen. Talmuseo Glimsin kesänäyttely Sankaripölyttäjät esitteli monipuolisesti luonnon diversiteettiä ja pölyttäjien merkitystä. Teemaan liittyvät tapahtumat ja työpajat tukivat ja lisäsivät tietämystä kestävästä kehityksestä ja aineettomasta kulttuuriperinnöstä. Marraskuussa Glimsissä avautui valokuvakuvanäyttely Kenzi Rinnon kuvista Glimsin maisemista 1970-luvun alusta. Näyttely on osa Espoo 50 vuotta -juhlavuoden tapahtumia.

ESKO Espoon kulttuuriympäristöohjelmaan liittyen tuotettiin useita tapahtumia vuoden aikana. Karhusuon alakoululaiset tutustuivat arkeologin ammattiin, kun Kivikauden Karhusuo -hankkeen kaivaukset käynnistyivät koulun läheisyydessä yhteistyössä koulun kanssa. Ensimmäinen Adoptoi monumentti -yhteistyö solmittiin Olari-seura ry:n kanssa. Lisäksi Adoptoi monumentti -toiminnan käynnistämistä suunniteltiin koulujen kanssa, esim. Etelä-Tapiolan lukion kanssa tutustuttiin mahdollisiin adoptointikohteisiin. ESKOn osana kokeiltiin myös uusia lähiympäristön dokumentointitapoja yhdessä asukkaiden kanssa. Pilottina toimi Kungsgårdskolan, jonka oppilaat dokumentoivat kouluympäristöä ja koulun muuttoa.

Lakisääteinen Espoon kaupungille siirretty kulttuuriympäristön viranomaistyö jatkui vilkkaana, ja rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologian asiantuntijat antoivat 469 lausuntoa. Tehokas rakentaminen ja kaavoitus eri puolilla Espoota tuo museolle jatkuvasti kasvavia määriä viranomaistehtäviä. Pienen tiimin työmäärän kasvua pystyttiin helpottamaan tilapäisesti palkkaamalla Opetus- ja kulttuuriministeriön pandemia-avustuksella ylimääräinen arkkitehti/tutkija tekemään viranomaistyötä. Seuraavaa alueellisen kulttuuriympäristötyön sopimusta ryhdyttiin valmistelemaan.

Kaupunginmuseon arjen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Mittari	Tilanne 31.12.2021
<p>KAMUn toimintakonseptin täsmentäminen vuodesta 2021 alkaen vuoteen 2025 (valtuustokausi)</p> <p>Yleisöpalvelupolitiikka: Tekee näkyväksi KAMUn yleisötyön osaamista, edistää KAMUn profiloitumista ja edistää museon ja kaupungin strategiaa osallisuuden ja kestävän kehityksen lisäämiseksi.</p>	Yleisöpalvelupolitiikka on valmistunut vuoden 2021 aikana.	Käynnistynyt
<p>KAMUn digipolitiikka vuodesta 2021 alkaen vuoteen 2025 (valtuustokausi)</p> <p>Museon sähköisen kulttuuriperintötietojärjestelmän (KAUKO) uusiminen.</p>	Kulttuuriperintötietojärjestelmän hankintaan liittyen on toteutettu markkinakartoitus vuoden 2021 aikaan.	Valmis

■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

Kaupunginmuseon muutoksen johtamisen tavoitteet

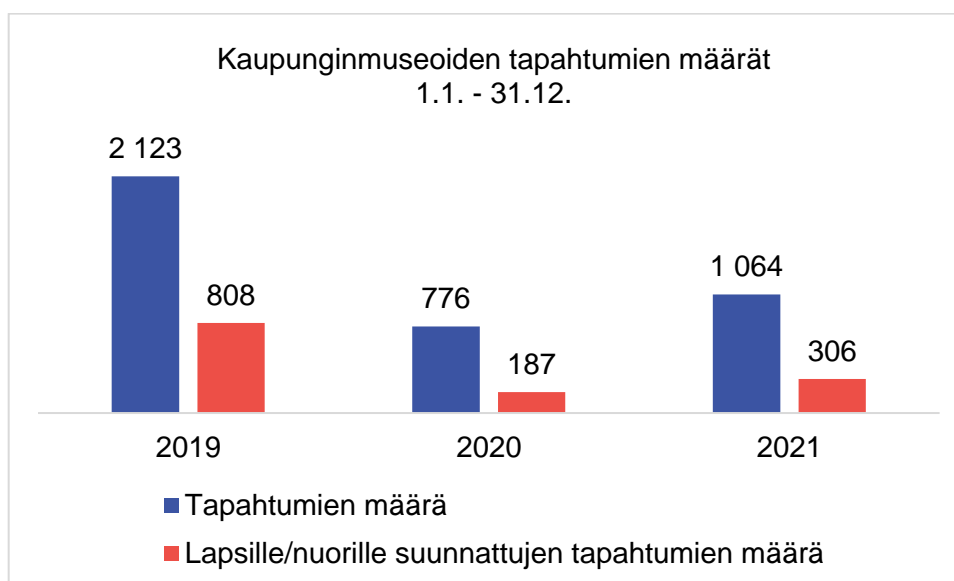
Tavoite ja toiminta 2021	Tilanne 31.12.2021	
Saaristomuseo Pentalan toimintakonseptin kehittäminen palvelumuotoilun keinoin (asukkaiden osallisuus)	Käynnistynyt	
Tehdään KAMUn eri toimintapisteiden toimintakonseptin terävöittäminen ja toimipisteiden pääkohderyhmien määrittely	Kesken	
Kehitetään KAMUn digipalveluvalikkoa (Kauko, Finna, digitaalimuseo...)	Kesken	
Parannetaan kulttuuriympäristöselvitysten saamista KulttuuriTapiolan alueelta digitoimalla ja jakamalla sähköisissä alustoissa.	Kesken	
Osallistutaan aktiivisesti KulttuuriTapiolan kehittämisprojektiin tukemalla kulttuuriympäristön vaalimista, esim. ESKO Espoon kaupungin kulttuuriympäristöohjelma.	Käynnistynyt	

■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

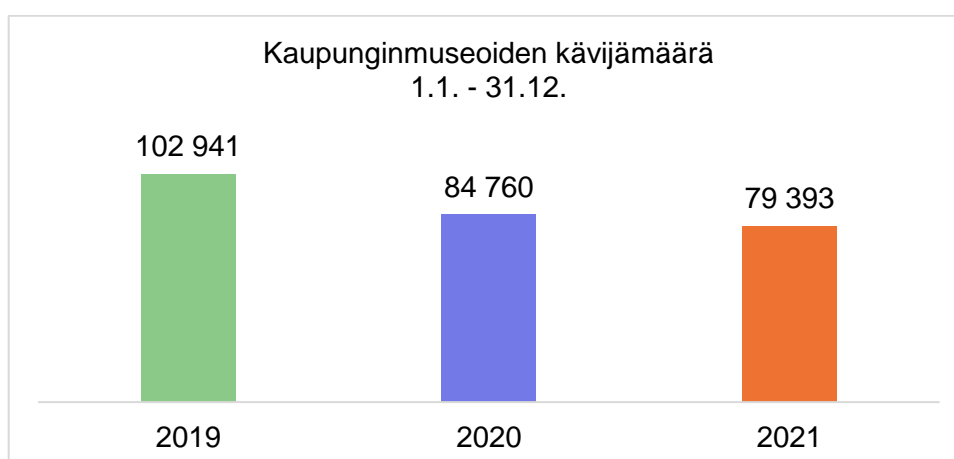
Koulumuseo Lagstadin kehittäminen omatoimiseen ja yhteisölliseen museokäyttöön käynnistettiin tekemällä tekninen ja toiminnallinen tarveselvitys piharakennuksesta. Korttelialueen asemakaava on vuodelta 1977 ja kaavan merkintä YOS (opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) ei rakennusvalvonnan tulkinnan mukaan taivu museokäyttöön. Tämän vuoksi korttelissa sijaitseville molemmille rakennuksille on haettava tilapäinen käyttötarkoituksen muutos ennen kuin museotoimintaa voidaan jatkaa korttelissa. Päärakennuksen museohuone luovutettiin takaisin Esbo hembygdsförening yhdistyksen käyttöön, ja KAMU dokumentoi yhteistyössä VRealin kanssa koulumuseon näyttelyn ja julkaisi sen virtuaalisena näyttelynä netissä. Uudenlaista sisällöllistä lähestymistapaa ja tilankäyttöä testattiin koulujen kanssa ja toiminnan konseptointi yhdessä yleisöjen kanssa jatkuu vuonna 2022.

Koronavirusepidemian aiheuttamat merkittävät toiminnan muutokset tai muutostarpeet

Espoon kaupunginmuseon viisi toimipistettä olivat vuoden alusta suljettuna yleisöltä 5 kuukauden ajan koronapandemiarajoitusten vuoksi. Sulkukauden päätyttyä museot avautuivat kesäkuun alussa ja koronaan liittyvien rajoitusten lievennyttyä käynnistettiin kesäkuun puolivälissä myös yleisöopastukset ja työpajat. Vuoden 2021 lopussa koronarajoituksia kiristettiin jälleen ja museon loppuvuoden yleisötapahtumat jouduttiin perumaan. Museot saivat kuitenkin olla avoinna koronapassien turvin. Tarjotakseen palveluitaan kuntalaisille KAMU on tuottanut ja kehittänyt koko korona-ajan uusia historiasisältöjä sosiaaliseen mediaan ja verkkoon.

Kaupunginmuseon viiden yleisötoimipisteen yhteenlaskettu kävijämäärä oli 79 393 vuonna 2021. Tämä tarkoittaa keskimäärin 11 346 kävijää/kuukausi. Vuonna 2020 vastaava luku oli 8 922 ja vuonna 2019, joka on ollut viimeinen normaalivuosi ennen koronaa, luku oli keskimäärin 8 578 kävijää/kuukausi.

Museon nettobudjetoituun talouteen koronavirusepidemiasta aiheutuneet museoiden alkuvuoden viiden kuukauden sulkutila ja koronarajoitukset ovat vaikuttaneet ennen kaikkea maksullisten opastusten ja lipputulosten odotettua pienempään tulokseen. Museon tuloina ovat olleet etupäässä erilaiset avustukset, joista osa siirtyi toteutettavaksi koronaepidemian vuoksi vuodelta 2020 vuodelle 2021.

Museon kansainväliseen toimintaan koronarajoitukset vaikuttivat suuresti. Kansainvälisiä yhteyksiä on pyritty ylläpitämään virtuaalisesti. Museon asiantuntijoita osallistui aktiivisesti ICOM työskentelyyn kansainvälisten komiteoiden kautta. KAMU oli ehdolla European Museum Forumin järjestämässä Vuoden eurooppalainen museo 2020 -kilpailussa. Opetushallituksen KAMUlle myöntämä Erasmus+ rahoitusta ”Osaamista ja verkostoja Euroopasta - kohti osallisuutta ja inklusioita” -hankkeeseen ei ole voitu käyttää matkustusrajoitusten vuoksi suunnitellulla tavalla.

Kaupunginmuseon digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen kulttuuripalvelu	Kappaletta	Katselu-/kuuntelumäärä
Videotallenteiden määrä	269	56 653
Verkkonäyttelyiden määrä	5	-
Mobiilipalveluiden määrä	64	5 529
Verkko-opastusten määrä	37	920
Verkossa toteutettujen työpajojen määrä	2	32
Verkossa toteutettujen tilaisuuksien määrä	22	141
Omatoimitekeminen, tuotettujen sisältöjen määrä	158	-

Kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta*Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen*

Vuosi 2021 toteutui esittävien taiteiden osalta suurelta osin pandemian varjossa. Työskentelyä voitiin jatkaa ilman yleisöä, joten orkesterin kaikki sisällöt kevätkaudella toteutettiin digitaalisina. Striimattujen konserttien latausmäärät olivat keskimäärin noin 1 200, digitaalisilla yleisötyösisällöillä noin 165 (huom. koulujen kevätjuhlissa yhdellä latauksella kymmeniä katsojia). Striimit takasivat Tapiola Sinfoniettan paikallisen ja kansainvälisen saavutettavuuden pandemiarajoitusten aikana, ja olivat kustannustehokkain tapa yleisön tavoittamiseksi.

Syyskauden alussa yhteistuotantona toteutettu Fidelio-ooppera taltioitiin Espoossa jaettavaksi videoksi yleisötyökäyttöön, esitykset olivat turvavälikapasiteetilla loppuunmyytyt. Rajoituksia purettiin asteittain, ja konserttien täyttöaste lokakuusta lähtien oli noin 30–65 % Tapiolasalin paikkamäärästä, suurimpana Avain hukassa -lastenkonsertti. Syyskaudella keskityttiin yleisöjen paluuseen elävän musiikin pariin, eikä striimauksia tehty. Pitkällä tähtäimellä niiden jatkamiselle on kuitenkin perusteet saavutettavuuden ja laajemman näkyvyyden vahvistamiseksi. Syyskaudella striimauksista luopuminen oli myös osa alkuvuoden lipputulojen menetyksestä syntynyttä talouden tasapainotuksen tarvetta.

Orkesteri on rakentanut paluuta yleisötapahtumiin yhdessä asiakkaidensa kanssa. Aalto-yliopiston kanssa kesä-elokuussa toteutetusta asiakaspaneelistä saatua tietoa ja toiveita on huomioitu yleisön turvallisuuden ja ulkoisen viestinnän suunnittelussa. Käytäntöjä on hiottu myös yhteistyössä Espoon kulttuurikeskuksen kanssa yhtenäisen asiakaskokemuksen saavuttamiseksi. Kevätkauden 2022 ohjelma julkaistiin joulukuussa, ja pitkän tauon jälkeen kausikortteja myytiin yli 450 kpl, joukossa paljon uusia asiakkaita. Kehitys on tältä osin lupaava, ja sen taustalla uskomme olevan sulkuajan aktiivisen ja monipuolisen toiminnan digitaalisten sisältöjen ja asiakasviestinnän osalta.

Kaupunginorkesterin muu merkittävä toiminta ja kehittäminen

Alkuvuoden 2021 aikana orkesterin sisäinen kehittäminen keskittyi työyhteisön kommunikaatiotaitoihin ja työilmapiirin tukemiseen. Digitaalisten sisältöjen suunnittelua ja tuotantoja kehitettiin sekä konserttien, niiden oheissisältöjen, että yleisötyön osalta. Asteittainen paluu live-esiintymisiin elokuusta alkaen sujui hyvin, mutta vaati paljon järjestelyjä toimistohenkilökunnalta.

Orkesteri toteutti syyskautensa alussa #taasmennään-mainoskampanjan, jonka tavoitteena oli tuottaa tietoisuutta turvallista tapahtumista ja mielenkiintoisista sisällöistä kaikille kohderyhmille. Lisäksi tehtiin esittelyvideot kansainvälisestikin kiinnostavista taiteellisista partnereistamme ja residenssitaitelijasta. Yleisötyöesitykset käynnistyivät kesäkuussa ja kamarikonsertit Sellosalissa syyskuussa. Palaute orkesterin esiintymisistä on ollut kiittävää, ja kevään 2022 kausikorttimyynti käynnistyi hyvin.

Keväällä järjestetyn II-viulun äänenjohtajan koesoitto ei tuolloin johtanut kiinnitykseen. Orkesterin uusi nuotistonhoitaja aloitti työnsä 1.9., tehtävänään myös koordinoida siirtymää uuteen, tehokkaampaan OPAS Next -järjestelmään (Orchestra planning and administration system). Orkesterin tuottaja palasi vanhempainvapaalta toimeensa joulukuussa. Työllistetyn toimistoassistentin panos uusien verkkosivujen käyttöönotossa on ollut tärkeä.

Orkesteri teki syyskaudella yhden kansainvälisen levytyksen. Yleisötyöesityksiä toteutettiin 31 kpl, orkesteri teki yhteistuotannossa PianoEspoon juhlavuosikonsertin ja esiintyi loppuunmyydyssä Musiikkitalossa Yonan keväällä ilmestyneen levyn julkaisukonsertissa.

Soitantonkauden 2021–22 tavoitteena on vakiinnuttaa orkesterin konserttitoiminta kohti normaalia sekä sisäisen työskentelyn että yleisösuhteen osalta. Kauden ohjelmasuunnittelussa painotetaan uusia avauksia ja Tapiola Sinfoniettan profiilin kirkastamista Suomen johtavana kamariorkesterina. Keskittymällä orkesterin omalle kokoonpanolle kirjoitettuun materiaaliin pidetään myös huolta taloudesta.

Kaupunginorkesterin arjen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Mittari	Tilanne 31.12.2021	
Uusien digitaalisten palvelujen ja palvelukonseptien tuottaminen ja kehittäminen eri kohderyhmille	Ikäihmisille suunnatut 1) striimausten ja tallenteiden lukumäärä 2) latausten määrä (kpl)	Ikäihmisille suunnatut digitaaliset palvelut: 1) 37 2) 650	
	Lapsille ja nuorille suunnatut 1) striimausten ja tallenteiden lukumäärä 2) latausten määrä (kpl)	Lapsille ja nuorille suunnatut digitaaliset palvelut: 1) 8 2) 369	

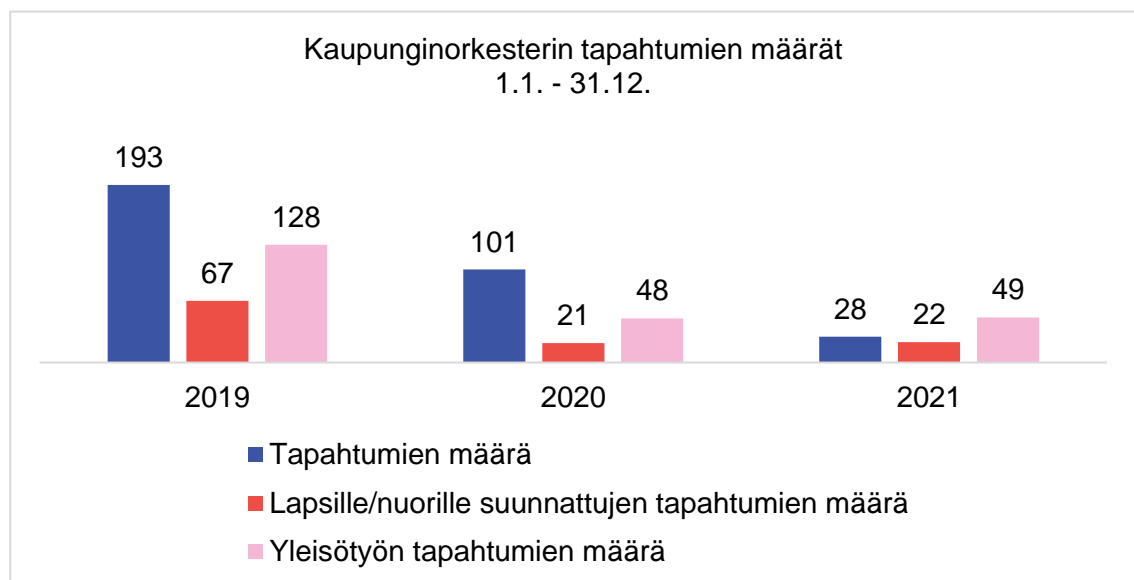
■ Ei ole aloitettu   ■ Kesken   ■ Valmis

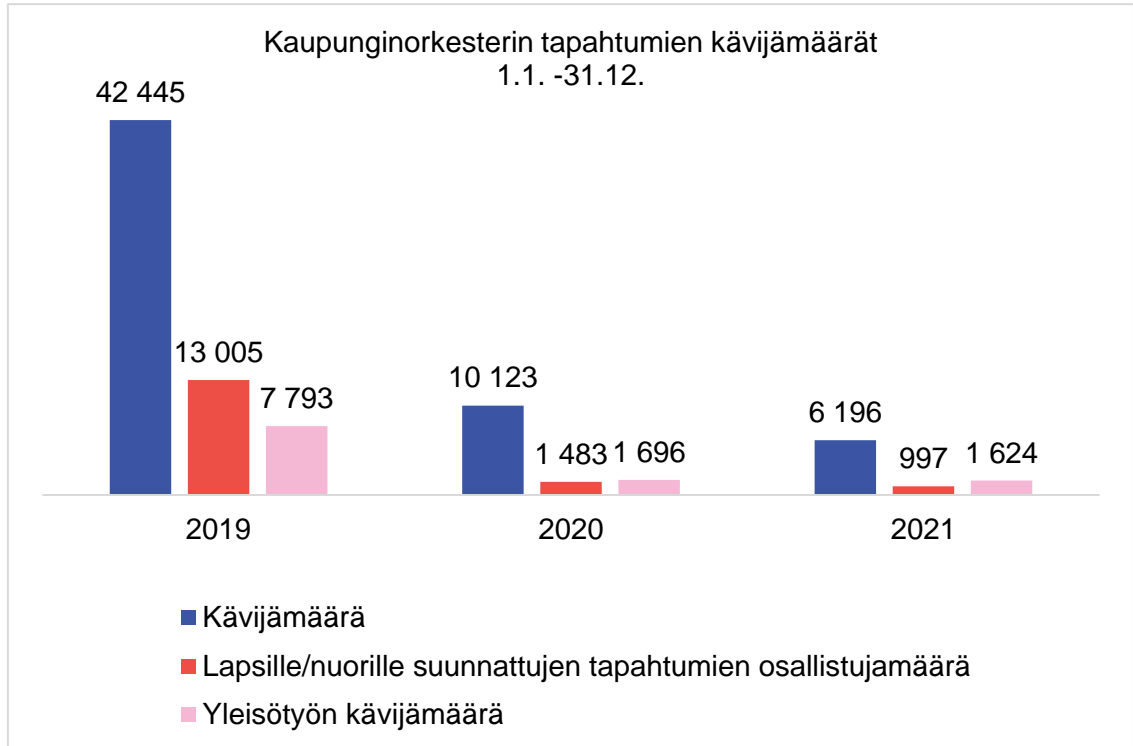
Koronavirusepidemian aiheuttamat merkittävät toiminnan muutokset tai muutostarpeet

Loppuvuodesta 2020 alkaneen tapahtumasulun vuoksi kaikki kevätkauden 2021 konsertit esitettiin striimeinä ilman yleisöä. Livenä päästiin esiintymään ensimmäistä kertaa kesäkuun yleisötyökonserteissa. Kevätkaudella sisäisessä toiminnassa toteutettiin tiukkoja terveysturvallisuusjärjestelyjä, ja tämä aiheutti paljon muutoksia ohjelmistoihin kuormittaen henkilöstöä. Syyskaudella ohjelmistot ja työskentely pystyttiin toteuttamaan pääsääntöisesti suunnitellusti ja "uuden normaalin" mukaisesti. Orkesterissa ei ole todettu pandemian aikana yhtään tartuntaketjua. Vuoden aikana kansallisten ja kansainvälisten rajoitusten takia peruuntuivat mm. Viron suurlähetystön kanssa suunniteltu yhteistuotanto, orkesterin vierailukonsertti Saksaan sekä esiintymiset Helsingin Juhlaviikoilla ja April Jazz -festivaaleilla. Noin 30 yleisötyöesitystä jouduttiin perumaan kokonaan.

Orkesterin kevätkauden tuotot muodostuivat konserttien radioinneista sekä Gramex-korvauksista. Kevätkauden kausilippujen myyntituotot siirtyivät syksylle, tai ne osittain palautettiin. Striimattujen konserttien ohjelmistojen tekijänoikeudet sekä varsinainen striimituotanto lisäsivät kuitenkin konserttikohdaisia kustannuksia. Niihin sekä menetettyjä lipputuloloja kattamaan saatiin OKM:n korona-avustusta. Syyskauden sarjalippumyynti käynnistyi syys-lokakuussa, mutta myynti oli vielä varovaista, noin 15 % normaalista.

Kansainväliset vierailijat saatiin Suomeen Rajavartiolaitoksen erityisryhmämenettelyn kautta sisärajavälivalvonnan ajanakin, ja koronajärjestelyistä johtuvia kustannuksia jaettiin vierailijoiden kanssa. Syyskaudesta alkaen rokotukset ja rajoitusten purku ovat helpottaneet vierailijoiden työskentelyä, ja orkesterin sisäisiä turvajärjestelyjä on purettu asteittain. Joitakin hyväksi havaittuja käytäntöjä on vakiinnutettukin.

Kaupunginorkesterin digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen kulttuuripalvelu	Kappaletta	Katselu-/kuuntelumäärä
Videotallenteiden määrä	25	16 972
Livestriimausten määrä	9	13 421
Spotify, latausten määrä		443 200
Yleisötyön e-sisällöt (ei julkinen)		1 366

Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen

Tapahtumatalojen osallisuus- ja vuorovaikutustyö toteutuu parhaiten onnistuneissa tapahtumissa, joissa esiintyjät ja yleisö kohtaavat ja ovat vuorovaikutuksessa toisensa kanssa. Rajoituksista johtuen tällaisia perinteisiä kohtaamiseen perustuvia tapahtumia on tänä vuonna ollut vain vähän. Alkuvuodesta osallisuutta edistettiin tuottamalla striimejä ja tallenteita Urban Espoo -alustalle. Verkkosivuilta löytyvät sisällöt mahdollistavat osallistamisen, mutta vuorovaikutteisuuden suhteen ne jättävät vielä toivomisen varaa.

Jalkautuminen taloista ulos oli tapa edistää osallisuutta ja vuorovaikutusta: Kaupungigalleria, Amfin tapahtumat ja Kesä X kaupunki koettiin onnistumisina sekä henkilökunnan että asiakaspalautteen puolesta. Erinäiset työpajat sekä muut toiminnallisuutta korostavat tapahtumatyypit ja tarjoama, kuten esimerkiksi kaupunkireitit ja -kävelyt sekä kumppaneiden kanssa toteutetut luennot ovat mahdollistaneet osallisuuden ja vuorovaikutuksen kokemuksia.

Digitaaliset palvelut ovat lisänneet saavutettavuutta ylipäätään ja erityisesti aikana, jolloin muut kohtaamiset on kielletty. Kohtuulliset hinnat ja ilmaistapahtumat ja sisäänpääsy sekä Kaikukortti varmistavat, että kulttuuripalvelut on tarkoitettu kaikille.

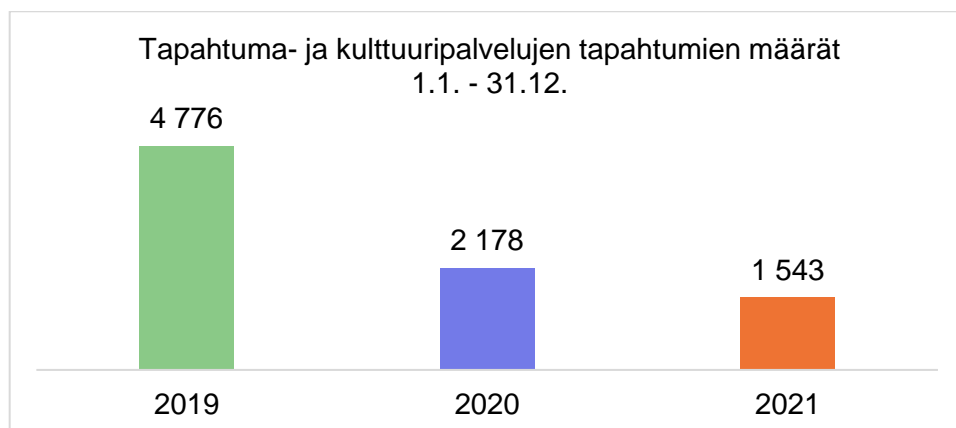
Moninaisuutta ohjelmasisällöissä on pyritty toteuttamaan mahdollisimman laajasti erilaisia sisältöjä tuottamalla ja yleisön toiveisiin vastaamalla. Palvelualueen omaa moninaisuutta on pyritty ylläpitämään ja vahvistamaan mm. anonyymin rekrytointin prosessin avulla ja maahanmuuttajien rekrytointimallia hyödyntämällä. Taloudellisen tuottavuuden edistäminen on koronasulun aikana ollut mahdotonta, mutta tehostamiseen on tähdätty ja budjeteissa on pysytty. Tapahtumien vähyyden vuoksi henkilöstökuluissa on ylijäämää, koska esim. Seuren tapahtumahenkilöstöä ei ole voitu työllistää. Suurin yksittäinen Take-säästötoimenpide on Karatalon vuokrasopimuksen irtisanominen.

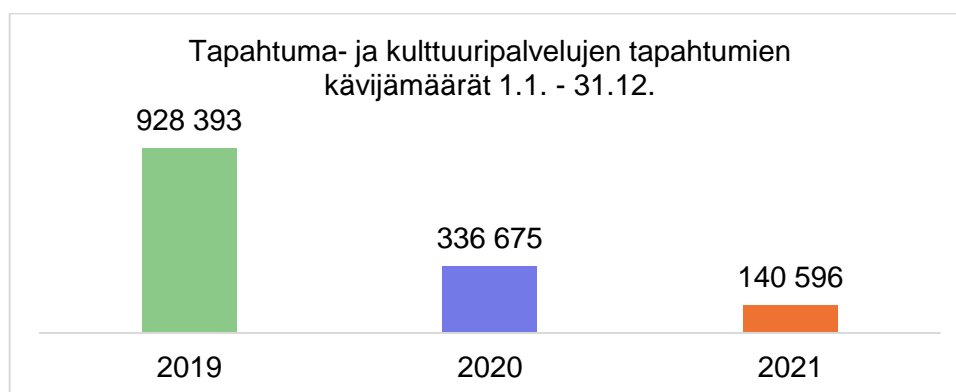
Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden muu merkittävä toiminta ja kehittäminen

Vuoden viimeisellä neljänneksellä palvelualue pääsi viimein toteuttamaan tehtävänsä ja tarjoamaan ammattimaisia kulttuurisisältöjä kaupunkilaisille. Palveluiden tarjoaminen pandemian keskellä koetaan tärkeäksi, mikä kertoo palvelualueen henkilökunnan sitoutumisesta työhönsä. Tätä tunnetta tulee kehittää jatkossa osana palvelualueen vastuullisuustyötä. Rajoitustoimet ovat kuitenkin myös koetelleet henkilöstön jaksamista. Vaihtuvuutta sekä sijaisjärjestelyjä on jonkin verran. Palvelualueen osaamistarpeen, resurssien sekä henkilöstön tehtävänkuvien kirkastaminen on aina tarpeellista tarkasteltavaa.

Kulttuurikeskuksen, WeeGeen, Kannusalin ja Sellosalin ravintolatoimijat ovat kärsineet rajoituksista tapahtumatalojen rinnalla. Myös teatteri, orkesteri, museot ja taiteen perusopetuksen toimijat ovat joutuneet supistamaan toimintaansa pitkin vuotta. Yhteistyö on vaikeuksien johdosta ollut läheistä ja sitä kehitetään entisestään. Rajoitustoimien johdosta tapahtumataloissa otettiin joulukuussa käyttöön koronapassi, joka mahdollisti tapahtumien järjestämisen.

Syyskaudella on alustettu vuoden 2022 vastuullisuustyön vahvistamista ympäristön osalta: tapahtuma- ja kulttuuripalvelut on allekirjoittanut yhteistyösopimuksen Suomen Luonnonsuojeluliiton omistaman Ekokompassi ympäristöohjelman kanssa ja alkaa tavoitella sertifikaattia kaikissa tapahtumataloissa. Vastuullisuustyön yhtenä osa-alueena ja onnistumisena oli osallistuminen Helsinki Pride -viikkoon, joka toi palvelualueelle huomattavan paljon näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden arjen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Mittari	Tilanne 31.12.2021
Digitaalisten kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kohdentaminen senioreille ja lapsiperheille striimaten, podcasteina sekä omatoimisina reitteinä ja kierroksina (esim. Taidekävelyreitit verkosta).	Ikäihmisille suunnattujen 1) striimausten ja tallenteiden lukumäärä 2) latausten määrä (kpl) Lapsiperheille suunnattujen 1) striimausten ja tallenteiden lukumäärä 2) latausten määrä (kpl)	Ikäihmisille suunnatut digitaaliset palvelut: 1) 14 2) 7738 Lapsille ja nuorille suunnatut digitaaliset palvelut*: 1) 16 2) 9856 (* tilastot tarkistettu ja siksi poikkeavat aiemmin raportoidusta)
Palvelualueen yhteisen tapahtumamarkkinoinnin ja KulttuuriTapiolan viestinnän tavoitteet ja kärkiviesti määritellään vuosille 2021–2025 ja markkinointiviestinnän resurssit keskitetään ja organisoidaan asetettuja tavoitteita tukemaan. Tavoitteiden mittarit asetetaan tukemaan tavoitteiden toteuttamista.	Palvelualueetasoiset markkinointiviestinnän ja KulttuuriTapiolan kärjet on määriteltä, mittarit asetettu ja toiminta organisoitu vuosille 2021–2025.	Kesken

■ Ei ole aloitettu
 ■ Kesken
 ■ Valmis

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden muutoksen johtamisen tavoitteet

Tavoite ja toiminta 2021	Tilanne 31.12.2021	
Espoonlahden alueelle nimetään vastuutuottaja	Valmis	
Espoonlahden kulttuuripalveluille tehdään toimintasuunnitelma asukkaita osallistaen.	Kesken	
Selvitys digitaalisten palveluiden tarpeesta, muodosta ja resurssoinnista on tehty.	Valmis	
Espon kulttuurikeskuksen perusparannus- ja laajennushanke: Käyttäjien keskeisten tarpeiden tunnistaminen ja kiteyttäminenhanke- ja tilaohjelmaan sekä valmisteluviestinnän sujuvuuden varmistaminen	Kesken	
Espon kulttuurikeskuksen perusparannus- ja laajennushanke: Asukkaiden, käyttäjien ja toimijoiden osallistaminen hankkeeseen, kun hankkeen etenemisestä on tehty päätös.	Kesken	
Espon kulttuurikeskuksen perusparannus- ja laajennushanke: Tulevan toimintakonseptin suunnittelun käynnistäminen yhteistyössä Tapiola Sinfoniettan, Tapiolan kirjaston, Espon kulttuurikeskuksen ja Espon Kaupunginteatterin kanssa	Kesken	
Näyttelykeskus WeeGeen arkkitehtuuri- ja designprofiilin vahvistaminen	Käynnistynyt	
Lelumuseo Hevosenkengän ja Kellomuseon muutto KulttuuriMajakkaan 30.6.2021 mennessä.	Siirtyneet pois WeeGeeltä, muutto kesken	

 Ei ole aloitettu   Kesken   Valmis

Koronavirusepidemian aiheuttamat merkittävät toiminnan muutokset tai muutostarpeet

Tapahtumatalot olivat suljettuja koronapandemian johdosta osan vuotta. Syksyn onnistumisten ansiosta palvelualueen tulostavoitteet toteutuvat, mutta budjetti on ylijäämäinen koska toimintaa ei pystytty toivotussa laajuudessa toteuttamaan. Yhteistyökumppaneiden, kuten ravintolatoimijoiden, vaikeudet heijastuvat palvelualueen asiakkaiden asiakaskokemukseen. Tapahtumatalojen tarjonta on kävijän näkökulmasta yksi kokonaisuus, jota tulee sellaisena myös kehittää: saapuminen, talojen piha-alueet ja kaikki sisätiloissa tapahtuvat toiminnot (varsinaisen ohjelmasisällön lisäksi) ovat osa palvelua. Pandemian aikaiset hankaluudet ovat herättäneet katsomaan kokonaisuutta uudella tavalla ja tarve kehittää sitä on tunnistettu.

Uudet palvelut, kuten Urban Espon -verkkosivuston sisällöt sekä talojen ulkopuolelle levittäytyminen ja muutamat yhteisprojektit esim. Kaupunkigalleria, ovat avanneet uusia näkymiä ja kehitystarpeita.

Yhteistuotannot ja jalkautuminen talojen välittömään läheisyyteen ulos, ovat herättäneet innostusta palvelualueella sekä tekijöissä että asiakkaissa. Näitä halutaan kehittää jatkossa.

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden digitaaliset palvelut seurantajaksolla 1.1.–31.12.2021

Digitaalinen kulttuuripalvelu	Kappaletta	Katselu-/kuuntelumäärä
Videotallenteiden määrä	62	33 706
Livestriimausten määrä	12	4739
Mobiilipalveluiden määrä	52	1 681
Verkkonäyttelyiden määrä	7	3257
Omatoimitekeminen, tuotettujen sisältöjen määrä	835	-
Verkossa toteutettujen työpajojen määrä	15	541
Verkossa toteutettujen tapahtumien määrä	5	2271
Verkossa toteutettujen webinaarien määrä	3	70

Talous, netto

Kulttuurin nettobudjetoitujen yksiköiden toimintaan vuonna 2021 vaikutti pandemian aiheuttamat tilojen sulkemiset sekä toimintaympäristöä rajoittavat toimenpiteet.

Toimintatulot ylittävät alkuperäisen tulotavoitteen noin 0,5 milj. euroa. Myynti- ja maksutuottoja kertyi edellisvuotta vähemmän, mutta pandemiaan saadut avustukset tasaavat alentuneita toimintatuloja. Pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna, toimintatuloja kertyi reilu 1,0 milj. vähemmän.

Toimintamenojen osalta talousarvio alittui noin 1,0 milj. euroa. Merkittävimmät vaikutukset, pandemiasta johtuen, kohdistuvat henkilöstökuluihin, mm. resurssipooli siirrot Hyte-toimialalle, erilliskorvauksia säästyy ilta ja viikonloppukorvauksien osalta sekä perhekorvausten ja sairauspäivärahaohyvytyksen vaikutuksesta.

Palveluiden ostoissa säästöä työvoimanvuokrauspalveluiden määrärahoissa sekä tapahtumiin liittyvien asiakaspalveluiden ja asiantuntijapalveluiden ostossa sekä markkinoinnin määrärahoissa.

Sisäiset erät ylittyvät ict-palveluiden, siivouksen ja toimitilavuokrien osalta.

Kulttuurin nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate. Sitova toimintakate alittuu noin 1,5 milj. euroa.

Tuloslaskelma							
Kulttuuri, netto							
1000 EUR							
Tiliniemi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 12/2020	Toteuma 12/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021
Myyntituotot, ulkoiset	28	10	13	28	23	228,8 %	-19,0 %
Maksutuotot, ulkoiset	854	665	132	854	798	119,9 %	-6,6 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	100	0	214	100	214		114,3 %
Vuokratuotot, ulkoiset	15	20	1	15	21	104,3 %	39,4 %
Muut tuotot, ulkoiset	147	103	27	147	129	125,9 %	-12,1 %
TOIMINTATULOT, ULKOISET	1 144	798	387	1 144	1 185	148,5 %	3,5 %
Henkilöstökulut	-7 065	-7 782	584	-7 065	-7 198	92,5 %	1,9 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-3 565	-3 579	398	-3 565	-3 182	88,9 %	-10,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-555	-573	97	-555	-476	83,1 %	-14,2 %
Vuokrat, ulkoiset	-47	-131	24	-47	-107	81,7 %	126,9 %
Muut kulut, ulkoiset	-96	-114	17	-96	-98	85,5 %	1,8 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-11 328	-12 180	1 119	-11 328	-11 060	90,8 %	-2,4 %
Toimintatulot, sisäiset	68	0	77	68	77		13,6 %
Toimintamenot, sisäiset	-4 764	-5 045	-89	-4 764	-5 134	101,8 %	7,8 %
Tulot yhteensä	1 212	798	464	1 212	1 262	158,1 %	4,1 %
Menot yhteensä	-16 091	-17 200	1 005	-16 091	-16 194	94,2 %	0,6 %
TOIMINTAKATE	-14 879	-16 427	1 494	-14 879	-14 933	90,9 %	0,4 %

Investointien toteutuminen

Kulttuurin nettobudjetoitujen palvelualueiden koneet ja kaluston talousarvio vuonna 2021 oli 0,6 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 0,5 milj. euroa.